

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2025–2026

Esiopetus on muuttunut 1.1.2015 velvoittavaksi perustuslakimuutoksella (1040/2014). Perusopetuslain (26 a §) mukaan lasten on oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunnan velvollisuus on järjestää alueellaan asuville lapsille maksutonta esiopetusta. Vihdin kunnassa esiopetus järjestetään päiväkodeissa. Lapsen tarvitsema esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus järjestetään pääasiassa samoissa tiloissa esiopetuksen kanssa. Esiopetusyksiköiden esihenkilöinä ovat päiväkodinjohtajat.

Esiopetuksessa noudatetaan Vihdin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmaa, joka pohjautuu valtakunnalliseen suunnitelmaan. Lukuvuosisuunnitelmassa jokainen esiopetusyksikkö tarkentaa paikallisen opetussuunnitelman toteuttamista. Esiopetusryhmän opettaja tiedottaa yksikön esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmasta huoltajia esiopetuksen alkaessa ja se on huoltajien luettavissa esiopetusryhmissä.

Esiopetus on tavoitteellista toimintaa. Opetuksen tavoitteet määrittävät opetussuunnitelman perusteiden ja niiden pohjalta laaditun paikallisen opetussuunnitelman mukaan. Lasten osaamistasolle ei opetussuunnitelmassa aseteta yhteisiä tavoitteita. Yksilöllisesti pohditut tavoitteet hyödyttävät lasten oppimista, joten opettaja keskustelee kunkin lapsen yksilöllisistä tarpeista, toiveista ja oppimisesta lapsen ja hänen huoltajansa kanssa. Esiopetuksen henkilöstö ottaa nämä tarpeet ja toiveet huomioon opetusta suunniteltaessa sekä oppimisympäristöjen kehittämisessä.

Esiopetuksen toiminta- ja loma-ajat

Syyslukukausi 7.8.-19.12.2025 (92 päivää)

*syysloma 13.10.-17.10.2025 (vko 42)

*joululoma 20.12.2025-6.1.2026

Kevätlukukausi 7.1.-29.5.2026 (94 päivää)

*hiihtoloma 16.2.-20.2.2026 (vko 8)

*pääsiäinen 3.-6.4.2026

*vappu 1.5.2026

*helatorstai 14.5.2026

Esiopetuksen toiminta-aika on kello 9–13

Haimoon päiväkotiki

Esiopetuksen rakenne, oppimisympäristö, mahdolliset painotukset, retket

Haimoon esiopetusryhmässä on kuusi lasta, joista yksi osallistuu vain esiopetukseen. Ryhmässä on esiopettajan lisäksi käytettävissä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja talousapulainen.

Haimoon esiopetuksen käytössä on Haimoon koulun puolella oleva luokkahuone. Lisäksi esikoululaiset voivat hyödyntää koulun liikuntasalia, hiekka- ja luistelukenttää ja hiihtolatuja. Ruokailu tapahtuu koulun ruokalassa.

Esiopetusryhmä toimii yhdistelmäryhmänä 4-5 -vuotiaiden kanssa.

Haimoon esiopetusryhmässä painotukset liittyvät leikin, liikkumisen, oppimisen taitoja, tunne- ja kaveritaitojen pedagogiseen merkitykseen, osallisuuden lisäämiseen, yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon. Pedagogisia painotuksia toteutetaan esiopetuksessa päivittäin ja niiden yksityiskohtaisempaa toteuttamista on kirjattu esiopetusryhmän tiimisopimukseen.

Luontoa käytetään oppimisympäristönä viikoittain ja tarkoituksena on vahvistaa jokaisen esikoululaisen luontosuhdetta. Esioppilaat osallistuvat Metsämörri-toimintaan kerran viikossa.

Esioppilaiden kanssa tehdään pedagogisia retkiä lähiympäristöön Vihdin kunnan alueella. Lähimetsään tehdään retkiä viikoittain. Keväällä tehdään kulttuurikasvatukseen liittyvä retki Vihdin kirkonkylän kulttuurikeskukseen, Kultsaan. Vanhempaintoimikunnan tukemat retket ja tapahtumat ovat myös mahdollisia.

Esiopetuksen toiminnan suunnittelu ja toteutus

Haimoon esiopetuksen huoltajien osallisuutta huomioidaan päivittäisillä keskusteluilla tuonti- ja hakutilanteissa. Esiopetuksen oppilaat saivat esikoulun alussa syyskuussa 2025 lomakkeen, johon esikoululaiset yhdessä huoltajien kanssa kirjoittivat toiveita erikseen esikoululaisen ja huoltajan näkökulmasta koskien esiopetustoimintaa.

Huoltaja ja esikoululainen on mukana lapsiystävällinen kunta -mallin mukaan kertomassa itse omista asioistaan ja tuntemuksistaan lapsiystävällisessä keskustelussa. Keskustelussa mukana toleranssiympyrä ja Vahvuus varis -kortit.

Esikoulun vanhempainilta oli 22.9.2025, jossa varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Johanna Vire kertoi tuen muutoksista esiopetuksessa ja Haimoon koulun kuraattori Tiina Wuorinen puhui lasten hyvinvoinnista. Mukana olivat myös päiväkodin johtaja Nina Kuvaja ja esiopettaja Piia Kallio. Huoltajilla oli mahdollisuus esittää toiveita ja kysymyksiä tilaisuudessa.

Haimoon esiopetuksessa huomioidaan esikoululaisten osallisuus. Viikoittain on lastenkokous, jolloin käsitellään yhteistä toimintaa ja kysellään toiveita koskien toimintaa.

Päivittäin havainnoidaan esikoululaisten toimintaa ja arjen toiminnoissa esiin tulevia toiveita huomioidaan mahdollisuuksien mukaan toiminnassa. Esiopetuksen henkilöstö on vuorovaikutuksessa esikoululaisten kanssa kuunnellen ja keskustellen.

Toiminnan lähtökohtana on lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytysten edistäminen ja perustan luominen elinikäiselle oppimisella yhteistyössä huoltajien kanssa. Esiopetus on osa lapsen kasvun ja oppimisen kokonaisuutta, joka valmistaa lasta koulupolulle ja vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa oppijana.

Esiopetuksessa kaikkia lapsia kohdellaan yhdenvertaisesti, moninaisuutta arvostaen. Esiopetuksella on keskeinen merkitys kasvu- ja oppimistarpeiden varhaisessa havaitsemisessa ja tukemisessa. Esiopetusta ohjaa lasten yksilölliset tarpeet, kiinnostuksen kohteet ja edellytykset, joita tunnistetaan ja tuetaan.

Esiopetus sisältää sille asetetut tavoitteet ja esiopetuksessa käytetään monipuolisia työtapoja esimerkiksi ohjattua ja omaehtoista leikkiä. Esiopetustoiminnassa pienryhmätoiminta on kiinteä osaa päivän toimintaa. Myös projektioppiminen on osa esikoulua.

Esikoululaiset osallistuvat Vihdin kunnan järjestämään uimakouluun, joka on neljä kertaa Nummelan uimahallissa.

Lapset ja esiopetuksen henkilöstö dokumentoivat toimintaa. Käytössä on pedagoginen seinä, jolla tehdään näkyväksi esiopetuksen toimintaa.

Esiopetuksen toiminnan sekä lukuvuosisuunnitelman arviointi

Toimintaa arvioidaan päivittäin yhdessä henkilöstön ja esikoululaisten kanssa.

Lukuvuosisuunnitelma on tehty syksyllä 2025 ja sitä arvioidaan vuonna 2026 tammikuun alussa sekä toukokuun lopussa yhdessä muun henkilöstön kanssa.

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

Tuen järjestämisen rakenteet

Esiopetuksessa on pienryhmätoimintaa. Käytössä on kuvatukea ja nopeaa piirtämistä.

Tuen järjestämisen pedagogiset toimintatavat

Esiopetuksessa pyritään luomaan turvallinen ilmapiiri, jossa ollaan vuorovaikutuksessa.

Ryhmäytyminen on aloitettu esiopetuksen alkaessa. Ryhmäytymisen tukemiseen liittyviä asioita tehdään koko toimintakauden.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnitelma

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnitelma on tehty yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettaja Johanna Vireen kanssa.

Erityisopettaja antaa opetusta muun opetuksen yhteydessä.

Erityisopettaja on sopinut esiopettajan kanssa yhteisopettamisen toimintamalleja, opettamiskertojen sisältöjä ja väliarvioinnoin. Tästä on tehty erillinen toimintasuunnitelma.

Miten tiedossa olevat ryhmäkohtaisen tuen tarpeet huomioidaan

Ryhmäkohtaisen tuen tarpeet huomioidaan ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnitelmassa.

Miten esiopetusvuoden aikana ilmenevät ryhmäkohtaiset tuen tarpeet huomioidaan

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja esiopettaja tekevät yhteistyötä ja pyrkivät muokkaamaan toimintaa tarkoituksenmukaiseksi.

Tuen järjestämisen työn- ja vastuunjako

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja esiopettaja tekevät yhteistyötä. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja antaa tarvittaessa konsultaatiota.

Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö

Esioppilaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia tukemassa ovat opiskeluhoollon toimijat, sosiaali- ja terveystyö ja terapiapalvelut. Huoltajien ja eri toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä esioppilaiden tarpeiden mukaan.

Opiskeluhoolto

Vihdin kunnan opiskeluhooltosuunnitelma sisältää opiskeluhooltotyön tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Se korvaa paikalliset esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmien opiskeluhoollon luvut ja toimii henkilöstön työtä ohjaavana asiakirjana. Vihdin opiskeluhooltosuunnitelma on luettavissa esiopetusryhmässä sekä Vihdin kunnan nettisivuilla.

Opiskeluhoollon kokonaistarve

Käytettävissä on neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut, joita tarvittaessa hyödynnetään. Haimoon koulun kuraattori vierailee ryhmässä kerran syksyllä ja kerran keväällä. Kuraattori on tarvittaessa mukana keskusteluissa.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintatavat esiopetuksessa

Esiopetuksen yksikkökohtainen opiskeluhooltoryhmä vastaa yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Yksikkökohtainen opiskeluhooltotyöryhmä kokoaa oman yksikkönsä opiskeluhoolltoa koskevaa tietoa sekä huomioi opiskeluhooltotyön suunnittelussa ja kehittämisessä yksikkönsä esiopetuksesta nousseet ilmiöt ja tarpeet.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toimijat

Yhteisölliseen opiskeluhooltoon kuuluvat Haimoon päiväkodin johtaja Nina Kuvaja, opiskeluhoollon kuraattori Jenni Tirri, opiskeluhoollon psykologi Sena Vainikka, neuvolaterveydenhoitaja Katri Finerus, varhaiskasvatuksen erityisopettaja Johanna Vire sekä esiopettaja Piia Kallio.

Yksikön omat yhteisöllisen opiskeluhoollon toimenpiteet

Lasten kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta seurataan ja edistetään sekä ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea.

Tarvittaessa esiopettaja konsultoi mm. opiskeluhoollon kuraattoria, esiopetuksen psykologia ja varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Yhteisöllinen opiskeluhoollon palaveri on 17.11.2025.

Lapsen poissaolot esiopetuksessa

Lapsen ollessa poissa esiopetuksesta sairauden tai muun äkillisen syyn vuoksi, huoltaja on velvollinen ilmoittamaan asiasta lapsen esiopettajalle mahdollisimman pian. Etukäteen tiedossa olevista poissaoloista (esim. lomamatkat) tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä esiopettajaan. Luvan enintään viikon mittaiseen poissaoloon myöntää esiopettaja. Pidempään kestävät poissaolot anotaan päiväkodinjohtajalta. Vihdin esiopetuksessa on käytössä lapsen läsnäolon tukemisen malli.

Yksilöllinen opiskeluhoolto

Yksilöllisen opiskeluhoollon tavoitteena on seurata ja edistää esioppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista sekä ennaltaehkäistä ongelmien syntymistä ja syvenemistä. Tärkeää on varhaisen tuen turvaaminen. Haimoon esikoulussa toiminta on suunniteltu niin, että jokaisella lapsella on kaveri ja jokaisen lapsen kaverisuhteista ja psykologisesta turvallisuudesta huolehditaan. Keväällä ja syksyllä lapsille tehdään sosiogrammi ja henkilöstölle läheisyyden kehä. Edellä mainituista työvälineistä saatuja tuloksia käytetään toiminnan kehittämiseen ja esikoululaisten hyvinvoinnin ja kaverisuhteiden vahvistamiseen.

Yksilöllinen opiskeluhoolto ja toimintatavat on määritelty tarkemmin Vihdin opiskeluhooltosuunnitelmassa.

Kiusaamisen ehkäiseminen

Alle kouluikäinen lapsi saattaa kokeilla erilaisia ei-toivottuja toimintatapoja toistamalla näkemäänsä ja kokemaansa. Häirinnän ja kiusaamisen ennaltaehkäiseminen tarkoittaa näihin tilanteisiin pysähtymistä ja puuttumista lasta rakentavalla tavalla. Esiopetusikäisten lasten välinen häirintä on useimmiten kokeilevaa ja tahatonta. Häirintä on kuitenkin hämmäntävää ja satuttavaa, joten siihen tulee aina puuttua. Ristiriitatilanteisiin tulisi suhtautua oppimistilanteina, joissa henkilöstön tehtävänä on vahvistaa esioppilaiden toimijuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja elämäntaitoja. Esiopetuksessa on käytössä MiniVerso-sovittelumalli. Kiusaamisen ehkäisemisestä on kirjattu tarkemmin Vihdin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelmassa sekä Vihdin kunnan opiskeluhooltosuunnitelmassa.

Yksikön kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma

Haimoon esikoulussa puututaan heti kaikkeen epäasialliseen käyttäytymiseen keskustelemalla. Toiminnassa harjoitellaan päivittäin leikki-, kaveri- ja tunnetaitoja, jotka osaltaan ennaltaehkäisevät kiusaamistilanteita. Haimoon esikoulussa on käytössä MiniVerso-sovittelumalli. Henkilöstö on osallistunut Vahvuus varis -koulutukseen, jonka myötä

esikoulussa kiinnitetään huomiota positiiviseen pedagogiikkaan ja luonteenvahvuuksien tietoiseen opetteluun.

Yhteistyö

Yhteistyötä tehdään alkuopetuksen kanssa, nivelvaiheessa ja muiden toimijoiden kanssa. Tärkein esi- ja alkuopetuksen yhteistyön tavoite on tehdä lapsen oppimisen polku mahdollisimman eheäksi. Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävänä on antaa luokanopettajalle kaikki opetuksen järjestämisen kannalta tarvittava tieto lapsesta oppijana ja hänen tuen tarpeistaan. Näin luokanopettaja voi suunnitella omaa opetustyötään saamiensa tietojen pohjalta ja lapsen oppimisen polku muodostuu lapsen tarpeita vastaavaksi. Opinpolkua vahvistaa myös se, että esiopetuksessa hyväksi havaittuja toimintatapoja siirretään kouluun.

Huhtikuussa alkaa Kuusi askelta kouluun- toimintamalli, jonka osana toukokuussa esioppilaat tutustuvat kouluun ja pidetään vanhempainilta. Esiopetus järjestää vanhempainillan, johon kutsutaan koulun edustaja.

Toukokuussa käydään yksilölliset siirtopalaverit, joihin osallistuvat esiopettaja, luokanopettaja, erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä tarvittaessa kuraattori ja muita asiantuntijoita. Huoltajat ovat tervetulleita siirtopalaveriin.

Lapsen tutustuminen koulutyöhön

Kouluun tutustumisprosessi on tarkoitettu aloittaa mahdollisimman varhain esiopetusvuoden aikana. Yhteisiä tapahtumia voidaan järjestää pitkin toimintakautta mahdollisuuksien mukaan. Koulut järjestävät kouluun tutustumispäivän toukokuussa. Esioppilaan huoltajat vastaava tutustumispäivään osallistumisesta. Haimoon koulun ja Haimoon esiopetuksen välillä on myös kummitoimintaa.

Kuusi askelta kouluun

Vihdin esiopetuksessa on käytössä Kuusi askelta kouluun –toimintamalli, joka on kehitetty auttamaan esiopetusikäisten lasten perheiden orientoitumista koululaisen perheen arkeen. Malli on kehitetty ”Yhdessä olemme enemmän” – LAPE Uusimaa - hankkeessa. Tavoitteina on pienen koululaisen ja hänen perheensä tukeminen koulun alkaessa, yhteisöllisyyden vahvistaminen ja koululaistaitojen edistäminen. Kuusi askelta kouluun -projektin sisällön suunnittelu ja materiaalin kokoaminen alkavat yhteistyössä huoltajien kanssa, henkilöstö suunnittelee tarkemmin teemat ja niihin liittyvät toiminnot kuudelle viikolle. Toiminnan käynnistyessä huoltajien kanssa käydään päivittäisiä keskusteluja, jotka liittyvät kyseisen

viikon teemaan. Teemat alkavat tutuista päiväkotia, lapsia ja huoltajia koskettavista aiheista ja etenevät lähemmäs koululaisarkea. Teemat kestävät kerrallaan viikon ajan ja jokainen teema sisältää tehtävän sekä lapselle että huoltajalle. ”Läksy” on väline, jolla lapsi oppii yhdistämään koti- ja kouluarjen toisiinsa ja näin turvallisuuden tunne kouluun siirtymisestä lisääntyy.

Turvallisuus / varautuminen poikkeustilanteisiin

Varhaiskasvatustyöyksiköiden turvallisuus- ja kriisisuunnitelma sekä varautuminen poikkeustilanteisiin löytyy sähköisenä vihti.pelsu.fi/vihti.